

KÄÄNNÄ KASVOSI

Kirkkopyhä 2018

TEKIJÄT

Katri Vappula, Titti Edelmann, Kaisa Johto, Ida Ringbom, Laura Kalervo

KÄYTTÄJÄLLE

Pitelet käsissäsi Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n Kirkkopyhä- materiaalipakettia. Se on valmistettu yhteistyössä SP:n kasvatustalouden ja Kirkkohallituksen Seppo-ryhmän jäsenten kanssa.

Materiaalipaketti on tarkoitettu helpottamaan ja innostamaan partiolippukuntien ja seurakuntien yhteistyötä partiokirkkotapahtumien järjestelyissä. Ohjetta voivat käyttää myös sepot eli seurakuntien partiotyöntekijät omassa työssään.

Partiolaisten kirkkopyhää vietetään perinteisesti keväällä partioviikon sunnuntaina. Partio voi näkyä seurakunnan arjessa myös muina aikoina ja eri vuodenaikoina. Muita suosittuja päiviä partiolaisten kirkkotapahtumille ovat adventin aika, itsenäisyyspäivä ja Yrjönpäivä huhtikuussa. Monilla partioleireillä erityisesti kesäisin järjestetään leirikirkko metsässä.

Tämä vihkonen sisältää vinkkejä partiolaisten kirkkotapahtuman järjestämiseen viikkomessun kaavalla, jota voi soveltaa vaikkapa metsäkirkon järjestämiseen. Kirkon ei tarvitse olla kirkkorakennuksen seinien sisäpuolella, vaan partiokirkko sopii erinomaisesti järjestettäväksi vaikkapa pappilan pihalla, kunnan korkeimmalla kalliolla tai kolon lähimetsässä.

Partiolaiset ovat seurakunnan nuoria jäseniä ja partiokasvatuksessa hengellisyys on yksi osa-alue muiden joukossa. Joissakin partion eri ikäkausien aktiviteeteissa on toteutusvinkkinä jotain hengellisyyteen liittyvää tekemistä. Vastuutehtäviä harjoitellaan kolehdinkeruulla tai seppeleenlaskulla ja omaan kotiseutuun tutustutaan vierailemalla paikkakunnan kirkoissa ja hautausmailla. Seurakunnan ja partiolippukunnan yhteistyötä tehdään siis monella tavalla ja yhteydenpidossa auttaa seppo eli seurakunnan partiotyöntekijä.

Partiokasvatukseen kuuluu hiljentyminen pyhän edessä ja elämän totuuden etsiminen. Tämän vuoden partion kirkkopyhä kannustaa meitä kääntämään kasvomme avuntarvitsijoiden puoleen.

Tervetuloa partiokirkkoon!

Malli partion kirkkopyhään viikkomessun kaavalla:

JOHDANTO

Alkulaulu

- › Syty ja pala (partiomessulauluvihko) tai Kiitos Jumalamme (virsi 581) tai Nyt kulkee halki korpimaan (virsi 498)

Alkusiunaus ja johdantosanat

- › Partiolainen liturgin rinnalla puhumassa. Kerrotaan, että partiolaisia on tänään niin paljon kirkossa, koska vietetään partiolaisten kirkkopyhää. Partiossa suhde jumalaan ja oman hengellisyyden löytäminen ovat keskeisiä asioita.

Vaihtoehto 1:

- › Satojen vuosien ajan seurakunnan kokoontuessa yhteen on Herran siunauksessa pyydetty Jumalaa kääntämään kasvonsa meidän puoleemme ja antamaan meille rauhan. Samalla tavoin lauluissa ja rukouksissa Jumalaa pyydetään huomamaan hätä ja auttamaan. Yhtä lailla tuo sama kehoitus kääntää kasvot koskee jokaista meistä. Meidän tehtävämme on ihmisinä, partiolaisina, lähimmäisinä, pysähtyä ja kääntää kasvomme heidän puoleensa, jotka apua tarvitsevat. Meidän tehtävämme on ottaa mukaan, antaa hymy tai lahjoittaa ropo. Kääntää katseemme ja huomata, ei vain kulkea kiireessä ohitse.

Vaihtoehto 2:

- › Yrjönpäivää vietetään partiolaisten suojeluspyhimyksen Pyhän Yrjön muistoksi. Pyhä Yrjö on valikoitunut myös ritarien suojeluspyhimykseksi, koska niin ritarit kuin partiolaisetkin auttavat lähimmäisiään ja taistelevat pahaan vastaan. Esikuvansa tavoin partiolaistenkin pitäisi auttaa apua tarvitsevia. Näitä voi löytää sekä läheltä että kaukaa. Partiolaisten kirkkopyhää vietetään yrjönpäivän lähellä. Partioviikolla partiolaiset pukeutuvat partioasuihin myös arkielämässään, kuten koulussa ja työpaikoilla, ja näin kertovat omasta elämäntavastaan muille.

Rippi

- › Synnintunnustusta ja synninpäästöä suunniteltaessa ottakaa huomioon osallistujamäärä, tila ja mahdollisuudet. Ripinkin voi valmistella yhdessä partiolaisten kanssa.

Vaihtoehto 1:

Kaksi partiolaista keskustelelee keskenään (ja haastattelee seurakuntaa). Partiolaiset voivat toteuttaa synnintunnustuksen ja synninpäästön ilman pappia tai muuta työntekijää.

Onko sulle joskus käynyt sillä tavalla, että olet jättänyt tekemättä jotain sellaista, missä olisit voinut auttaa toista? Oletko esimerkiksi jättänyt puuttumatta kiusaamiseen tai kääntänyt katseesi pois kun jotakuta loukataan? Oletko yrittänyt olla mieltämättä muiden ihmisten kärsimystä tai puutetta etkä ole tehnyt parastasi sen lievittämiseksi? (Tähän voi toinen vastata ja sen jälkeen voi kysyä samaa seurakuntalaisilta. Voi myös pyytää viittaamaan kysyessään "kuinka moni teistä on joskus jättänyt tekemättä jotain hyvää mitä olisi voinut tehdä".)

Kaikki meistä jättävät joskus oikean teon tekemättä. Joskus käy jopa niinkin, että tekee jotain pahaa tahallaan. Onko sulle käynyt joskus niin? (Tähänkin voi toinen vastata ja kertoa esim. että on joskus kiireissään kulkenut autettavan ohi. Tätäkin voi kysyä seurakunnalta esim. viittausvastauksilla.)

Mitä siitä sitten seuraa, kun jättää auttamatta silloin kun apua olisi tarvittu tai tekee itse jotain paha? (Vastauksessa pohditaan omaatuntoa, paha mieltä itselle ja toisille sekä anteeksi pyytämistä.)

Jumalan tahto on, että me eläisimme toisiamme auttaen, rakastaen ja palvellen. Jumala haluaa, että käännämme katseemme avuntarvitsijoiden puoleen. Me saamme pyytää anteeksi toisilta ihmisiltä ja saamme pyytää anteeksi Jumalalta, kun olemme toimineet Jumalan tahdon vastaisesti. Anteeksipyytäminen ja anteeksi-saaminen on tärkeää. Se antaa meille mahdollisuuden aloittaa alusta ja yrittää uudestaan.

Jokainen meistä voi hiljaa mielessään nyt pyytää anteeksi Jumalalta. Haluatko pyytää anteeksi Jumalalta? Jos haluat, voit merkiksi siitä painaa pääsi alas. (Tässä kohdassa keskustelevat partiolaiset näyttävät mallia ja painavat itse päänsä alas.) Raamatussa kerrotaan, että Jumala antaa jokaiselle anteeksi, joka sitä häneltä pyytää. Sinä, joka äsken pyysit anteeksi Jumalalta, saat uskoa, että Jumala on antanut sinulle kaiken anteeksi. Tämän anteeksiannon julistan sinulle Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (ristinmerkki). Aamen.

Vaihtoehto 2: (sopii hyvin muun muassa leireille tai metsäkirkkoon):

Etukäteen:

Ennen jumalanpalvelusta valmistaudutaan yhdessä vartioittain pohtimalla oikeaa ja väärää. Miksi toimin väärin, kun tiedän kuitenkin mikä on oikein? Miten olen pahottanut toisten mielen? Mitä Jumala haluaisi minun tekevän? Olenko tehnyt niin?

Pohditaan anteeksipyytämistä ja anteeksiantamista. Miksi se on tärkeää? Jokainen voi kirjoittaa tai piirtää paperille sen asian, jota haluaa pyytää anteeksi Jumalalta. Kukaan muu ei katso mitä teet paperiisi. Vain sinä itse ja Jumala tiedätte mitä siinä on.

Paperit taitellaan taskuun ja otetaan mukaan leirikirkkoon.

Leirikirkossa:

Partiolainen 1: Me olemme tänään (eilen, milloin nyt mietittiinkään) miettineet yhdessä oikeaa ja väärää sekä anteeksipyytämistä ja anteeksiantamista. Me olemme miettineet mitä Jumala haluaisi meidän tekevän. Me olemme kirjoittaneet tai piirtäneet paperille sen, mitä haluamme pyytää anteeksi Jumalalta.

Partiolainen 2: Raamatussa sanotaan, että Jumala antaa anteeksi jokaiselle, joka sitä häneltä pyytää. Voit nyt tuoda anteeksipyyntösi tänne nuotioon poltettavaksi (Anna ohjeet järjestyksestä, etteivät kaikki rynni tulen ääreen yhtä aikaa. Jos seurakunta on suuri, niin voidaan samalla laulaa Partiomessun laulua "Jumalamme, auttajamme", jonka aikana papereita poltetaan vähitellen. Isolla porukalla, myös nuotioita voi olla enemmän esim. kolme.)

Partiolainen 3: Anteeksipyyntöpaperimme ovat nyt palaneet tuhkaksi. Jumala ei enää muistele pahoja tekojamme, vaan hän on antanut meille kaiken anteeksi. Tämän anteeksiannon julistan sinulle Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen.

(Tämän voi pienellä porukalla toteuttaa myös sisätiloissa. Tällöin papereita ei polteta tulessa, vaan käytetään silppuria).

Kiitoslaulu

- On taivas auki (partiomessulauluvihko) tai Jumala loi (virsi 135), huivien heiluttaminen laulun aikana, vaihtoehtoisesti kiitoksen voi toteuttaa huutona partiomaiseen tapaan.

Rukous

- Rukous 4. pääsiäisen jälkeisen sunnuntain teemaan liittyen

Jumala,
silloin kun vaarat uhkaavat meitä,
ajattelemme helposti vain itseämme.
Mietimme, miten itse selviytyisimme
vaikeasta tilanteesta
ajattelematta, miten muiden käy.
Anna meille avara sydän,
niin että otamme huomioon myös toiset.

Opeta meitä luopumaan
omista eduistamme,
jos niiden mukaan toimiminen
on vahingoksi toisille ihmisille.
Auta meitä luottamaan sinun huolenpitoosi.
Sinä voit muuttaa
uhkaavankin tilanteen hyväksi.
Kuule meitä Jeesuksen, auttajamme tähden.

SANA

Raamatunluku

- › Joh. 15:10-17
- › Jos partiokirkko järjestetään muulloin kuin partioviikolla, luetaan ajankoh-
taan sopiva muu teksti.

Saarna

- › Partiomessun teema on Käännä kasvosi. Toisen näkemisen teemaa voi poh-
tia yhdessä keskustellen messun osallistujien kanssa. Apuna voi käyttää esi-
merkiksi 4. pääsiäisen jälkeisen sunnuntain tekstiä, joissa Jeesus kehottaa
meitä rakastamaan toisiamme niin kuin hän on rakastanut meitä. (Joh. 15:
10-17). Rakastaa ei tule sanoin ja puheessa, vaan teoin ja totuudessa (Episto-
lateksti 1. Joh. 3: 18-24).

Vaihtoehto 1

- › Tarinassa ”Lusikka puuttui” tapahtuu jotain yllättävää. Tarinan jälkeen voi
pohtia yhdessä teemaa.

Meeri-täti kulki väsyneenä ostoskeskuksessa. Ostoskassit tuntuivat painavilta, jalkoja väsytti ja
nälkäkin alkoi vaivata. Meeri-täti päätti käydä ostoskeskuksen ravintolassa levähtämässä ja syö-
mässä keiton - olihan sopivasti lounasaika.

Meeri-täti kantoi keittotarjottimen pöytään ja laski kassinsa viereiselle tuolille. Lusikka oli kuiten-
kin unohtunut, ja Meeri-täti lähti hakemaan sitä tarjoilutiskiltä. Palatessaan lusikka kädessä
Meeri-täti huomasi kauhukseen, että vieras tummaihoisen mies istui pöydässä ja söi keittoa hy-
vällä ruokahalulla. Suuttumus ulkomaalaisia kohtaan valtasi mielen, kunnes Meeri-täti sai ajatuk-
sen: ”Tämän täytyy olla piilokamera. Nyt täytyy käyttäytyä sivistyneeksi, ettei joudu naurun-
alaiseksi!”

Meeri-täti pakotti itsensä rauhalliseksi, istuutui tynesti samaan pöytään tummaihoisen miehen
kanssa ja alkoi syödä keittoa samalta lautaselta hakemallaan lusikalla. Mies hymyili ystävällisesti
ja työnsi lautasen keskemälle pöytää, jotta yhteinen ruokailu kävisi helpommin. Keitto syötiin
hiljaisuuden vallitessa, ja lautanen tyhjeni. Tummaihoisen mies nousi pöydästä, haki kaksi kupil-
lista kahvia ja ystävällisesti hymyillen ojensi toisen kupillisen Meeri-tädille. Kun kahvit oli juotu,

mies nyökkäsi ja poistui pöydästä. Meeri-täti jäi ajatuksiinsa. Sanaakaan ei ollut vaihdettu.

Vieläkin tilannetta ihmetellen Meeri-täti päätti lähteä jatkamaan matkaansa. Hän valmistautui ottamaan ostoskassit mukaansa. Jälleen kauhu valtasi mielen: kasseja ei ollut viereisellä tuolilla! Mielen täytti suuttumus: "Sellaisia ne ulkomaalaiset ovat. Syövät keiton ja varastavat vielä tavaratkin!" Viha kiehui Meeri-tädin sisällä, kunnes hän ikään kuin apua etsien sattui katsomaan toiseen lähellä olevaan pöytään. Siinä olivat Meeri-tädin tuolille laskemat ostoskassit, ja pöydällä tarjottimella oli koskematon keittolautanen. Vain lusikka puuttui.

Lähde: Timo Määttä, kirkkoherra. Ylivieskan seurakunnan nettisivut Tapulin juurelta –palsta.

- Lasten ja nuorten kanssa voi kysyä itsestään selvät kysymykset: Mitä Meeri ajatteli miehestä? Miksi hän ajatteli niin? Mitä ennakkoluuloja tiedät ihmisillä olevan joitakin toisia ihmisiä kohtaan? Kuka kertomuksessa rakasti lähimmäistä niin kuin itseään? Kuka rakasti teoin? Kumman toiminnassa näkyi toisen ihmisen kunnioitus ja välittäminen?
- Tarinaa voi yhdessä ihmetellä. Olisiko ollut hauska päästä tuon miehen ajatuksiin ja tuntemuksiin? Mitä hän ajatteli jakaessaan keittonsa ja leipänsä tuntemattoman vaaleaihoisen naisen kanssa? Mitä tarina mielestäsi meille opettaa? Mitä arvelet, että Meerin ajattelussa tapahtui tarinan jälkeen? Ompiko hän näkemään ihmisen ennakkoluulojensa takaa?
- Partiomessun laulussa rukoillaan laulaen "Moni yksin näantyy huoliinsa, käännä kasvosi heidän puoleensa" (tai voi valita myös toisen säkeen "Kuule vaienneiden huutoa", "Pakolaiset ilman kotia", "Yöhön eksyneitä lohduta" ja pyynnön "Käännä kasvosi heidän puoleensa.") Sama pyyntö, että Jumala kääntää kasvonsa meidän puoleemme on myös Herran siunauksessa. Yhdessä voi kysellä, mitä kasvojen kääntäminen ja toisen näkeminen tarkoittaa? Missä tilanteessa toivomme, että joku näkisi ja hyväksyisi meidät? Mitä merkitsee rukous tai lupaus siitä, että Jumala kääntää kasvonsa meidän puoleen ja näkee meidät? Kenet meidän pitäisi tässä meidän lähellämme nähdä? Mitä se meille tarkoittaisi, että näemme toisemme? Entä mitä tarkoittaisi kehoitus rakastaa toisiamme, ei vain sanoin vaan teoin?

Vaihtoehto 2

- Jos partiolaisten kanssa on tehty Ystävyiden ikoneja esimerkiksi Yhteisvastuukeräykseen liittyen, voi ikonikuvan avulla syventää toisen huomaamisen ja lähimmäisen rakastamisen teemaa. Ystävyiden ikoni on koptilainen ikoni 500-luvulta esittää Pyhää Menasta ja Kristusta.
- Pohditaan, millaisen kuvan ystävydestä ikoni antaa. Esimerkiksi voi huomioida samaan suuntaan katsomisen, vierekkäin olemisen, kristuksen käden isä Menan hartiolla.
- Voi kysyä: Mitä muuta kuuluu mielestäsi ystävyteen? Tässä voi liittyä myös partioihanteisiin, joihin kuuluu sudenpennuilla ja seikkailijoilla *kunnioittaa toista ihmistä* ja sitä isommilla *rakentaa ystävyttä yli rajojen* (13–22 -vuoti-aat).

- › Ikonissa Kristus on isä Menan vierellä. Kristuksen käsi on isä Menan hartioilla. Mitä hartioilla lepäävä käsi sinulle viestii? Millaisissa tilanteissa itse tänään kaipaat, että ystävä voisi olla tukemassa sinua? Missä asioissa toivot tänään Kristuksen tukea elämääsi? Millaisissa tilanteissa voit itse olla tällä viikolla tukena jollekin toiselle?

Vaihtoehto 3

- › Käännä kasvosi teemaa voi avata esimerkiksi Raamatun Sakkeus -kertomuksen avulla, jossa Jeesus näkee Sakkeuksen, vaikka hän ei muiden mielestä ansaitsekaan tulla nähdyksi. Jumala katsoo meitä luotujaan rakkauden ja arvostuksen silmin. Meidät pyydetään tekemään samoin, huomaamaan tiellemme osuvat ihmiset, katsomaan heitä, näkemään heidät Jumalan silmin, kauniina, arvokkaana, rakastettavina. Rakastamaan lähimmäisiämme, ei vain sanoin vaan teoin.

Uskontunnustus

Laulu

- › Käännä kasvosi tai Ei pelolle valtaa (partiomessulauluvihko)

Esirukous

- › Juontaja/liturgi: Nyt rukoilemme yhteisten asioiden puolesta. Mitä sinä haluaisit rukoilla? Minkä asian puolesta haluaisit rukoilla? Raamatussa sanotaan, että me saamme kääntyä rukouksin Jumalan puoleen ja hän vastaa meille hyvän tahtonsa mukaisesti.
- › Osallistujat saavat itse sanoa esirukousaiheita. Kierretään mikrofonin kanssa osallistujien joukossa.
- › Vaihtoehtoisesti pappi on ohjeistanut jotakin partioryhmää kirjaamaan etukäteen ylös esirukousaiheita. Pappi tai johtaja koostaa aiheista rukouksen, jonka pappi tai partiolainen lukee kirkossa.
- › Juontaja/liturgi: Jumala on kuullut kaiken sen mitä tässä tänään on ääneen sanottu ja pyydetty. Kiitos Jumala, että sinä tiedät myös ne hiljaiset rukoukset, joita ei haluttu ääneen sanoa. Kiitos, että sinä välität lapsistasi. Jää siunaamaan meitä kaikkia. Aamen.

EHTOOLLINEN

Laulu

- › Meille aurinko paistaa (partiomessulauluvihko)

Ehtoollisrukous ja Isä meidän -rukous

Ehtoollisen vietto (partiolaiset mukana jakamassa ehtoollista)

- › Ehtoollisen aikana voidaan laulaa seuraavia lauluja: Kulkureita, Tule nuotion loimuun, Tuli ikuinen (partiomessulauluvihko)

PÄÄTÖS

Kiitosrukous tai -laulu

- › Kiitosrukouksen sijaan voidaan laulaa laulu Kuule, Isä taivaan, pyyntö tää (virsi 501) tai Tartu käteen Jumalan (partiomessulauluvihko)

Herran siunaus ja/tai siunauslaulu

- › Jos edellisessä kohdassa käytettiin puhuttua kiitosrukousta, voidaan messu päätätä ilman Herran siunausta suoraan siunauslauluun Tulkoon tie sinua vastaan (virsi 979)

Kolehti voidaan kerätä messun loppuksi vaikka kirkon ovilla.

TILAA OMILLE MUISTIINPANOILLE:

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry